

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

ZIMSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odломka) umetnostnega besedila

Ponedeljek, 4. februar 2013 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpisite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo odlomka, vodenou ali samostojno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z X.

Vodena interpretacija	Samostojna interpretacija

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačen zapis prečrtajte in napišite novega. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z nič (0) točkami. Osnutek interpretacije lahko napišete na konceptni list, vendar se ta pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

a) VODENA INTERPRETACIJA**NEJC GAZVODA, SANJAO TISTI, KI PREVEČ SPIJO (odlomek)**

Nejc Gazvoda: Sanjajo tisti, ki preveč spijo. Ljubljana: Študentska založba, 2007. 112–113.

SAM S SEBOJ

Vedno je prevrnil vse, kar je dobil v roke, in starši so nekaj časa celo mislili, da ima cerebralno paralizo. Ko je bil malce starejši, je Anton prvič začutil to, da ni čutil ničesar. Medtem, ko so vrstniki uživali na gugalnicah, se ob vročih poletnih dneh hladili v bazenih, pozimi pa igrali v snegu, dokler jim niso lica pordečila in roke skelele od vseh snežnih kep, se je on dolgočasil. Veselilo ga ni nič. Zrasel je v čednega fanta, ki je nase pritegoval poglede, kamorkoli je šel. Ampak on se je dolgočasil. Ko je odkril alkohol in marihuano, se je počutil malce bolje, saj ga je vsaj to malo zabavalo. In takrat je ugotovil, da je vse v glavi. Starši so ga prepričevali, da to ni res. Hoteli so, da bi imel prijatelje, da bi se kdaj nasmehnil, kričal, jokal. Karkoli. Vozili so ga od psihiatra do psihiatra. Anton se je delal norca iz njih. Vsakemu je povedal drugo zgodbo. Da ga zlorablja oče, da ga pretepa mama, da ga preganja duh mrtve babice. Policia je bila večkrat pri njih. Suh, visok in malce neroden Antonov oče je sedel za mizo in odgovarjal na vprašanja, z mislimi pa je bil pri svojih Eifflovih stolpih iz vžigalic, ki jih je sestavljal še iz časov služenja vojske. Mama je bila tudi visoka, bleda ženska širokih bokov, ki je rada ravnala resice na preprogi v dnevni sobi in se je vedno trudila, da je imela v času praznikov najlepšo božično zvezdo na čedno pogrnjeni mizi. Antonu je bilo vseeno, da ju je prizadel. Saj če bi vedel, kako je, da imaš nekoga rad, bi ju najbrž imel rad. Ampak ker ni vedel, tega tudi ni nikoli poskušal. Ni ga zanimalo, zakaj je takšen. Zadovoljen je bil s tem, da je sedel v vaški podrtiji, ki je bila včasih kulturni dom, in razmišljal. Kajti samo, ko si je stvari predstavljal sam, je nekaj doživljal. Saj je tudi bral, gledal filme, poslušal glasbo. Ampak vsak medij mu je izkušnjo uničil. Le zaprte oči in sprehod čez lastne misli je bilo tisto, kar je Antona popeljalo nekam, kjer je užival.

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Označite Antonia in razložite njegov odnos do staršev ter drugih ljudi. V razlagi citirajte poved, v kateri pripovedovalec pove, kako Anton doživlja samega sebe.
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o materinem ter očetovem ravnanju. Ob primeru iz življenja presodite, katerim vrednotam sledijo sodobni mladostniki.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

b) SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA**VINKO MÖDERNDORFER, PREDMESTJE (odlomek)**

Vinko Möderndorfer: Predmestje. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2002. 39–40.

Čez noč se je njegova hči ohladila do njega ... Tako se mu je zdelo ... Res pa je tudi, da je imel skrbi in se prav v tistem času ni več toliko ukvarjal z njo ... Kmalu po tistem, ko je svoji dvanajstletnici povedal, da ji ne bo nikoli kupil psa, niti za njen trinajsti rojstni dan ne, je namreč izgubil službo ... Kar odslovili so ga. Načelnik ga je poklical in rekel: *Prvega lahko spokaš. Novi časi so in novi časi zahtevajo nove ljudi. Ne se sekirat, mene bojo zabrisali pa v penzijo*, je na Marjanovo bentenje popolnoma hladno odgovoril načelnik, s katerim sta nekoč, pred petnajstimi leti, skupaj začela na oddelku. *To veselje so mi še pustili, da odslovim ves oddelek, ki sem ga vodil. Zdaj pa voljno! Izgini, da te nisem nikoli več vide!* Marjan takrat ni razumel ... Vse se je zgodilo prehitro ... Komaj je prišel do sape, že je stal pred pisarno ... Ko se je zavedel, kaj se je zgodilo, in se hotel vrniti, da bi načelnika kljub vsemu še kaj povprašal, zlil nanj svoj bes, načelnika že ni bilo več, odšel je skozi zadnja vrata in čez tri dni so ga na hitrico in s prestreljeno glavo že pokopali. In tako je bil Marjan nenadoma, s šestintridesetimi leti, na cesti ... Nekaj mesecev je še rovaril, se pritoževal, pisal užaljena pisma ... *To je sramota! Čutim se ponizanega! Prijavil vas bom v Bruselj zaradi kršenja človekovih pravic* ... Potem je moledoval, rotil, prosil, se opravičeval ... *Bil sem lojalen kader ... Ničesar nisem kriv ... Bil sem zgolj operativec* ... Potem je opustil vse skupaj. Nekaj časa je še bolelo, potem pa vedno manj. Prazno prazno. In takrat je najbrž popolnoma izgubil stik z Mojco, svojo edinko. Nenadoma je zrasla, se zaljubila, neko soboto, medtem ko je on pisal svoja moledujoča pisma, so naredili ohcet, in potem se je odselila ... Domov je prihajala vse bolj redko, kadar pa je prišla, sta z Emo stikali glave in šepetali v kuhinji ... *Jaz sem kriv. Za vse sem jaz kriv. Gnal sem se v prazno. Tekel sem, pa nisem vedel, za čim tečem. Nisem se spraševal o ničemer ...*

NAVODILA

Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga **povzemite**. Izberite problem oziroma prvino odlomka in ga/jo **razložite**. Razlago utemeljite s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve in napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku in na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustreznost členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

Prazna stran